

Det ska inte vara alldeles vanligt.

Föreställningen är slut och eleverna i Vårfruskolans femteklass klättrar omkring i scenografin till En hyllning till alla nyfikna. De fyra skådespelarna är klädda i ett slags kockdräkter och har byggt en magnifik trappa av färgglada lådor som publiken suttit på. Nu är showen slut fast musiken rullar. Och när ljuset gått på ser man att det är Bollhuset vi befinner oss i: en av Lunds sporthallar dit barnen normalt går för att träna andra grenar än teater.

Ändå är det tävling också idag: men barnen deltar inte som deltagare, utan som jury. De har sluppit det vanliga skolarbetet mot att de går på nio teaterföreställningar, från torsdag morgon till lördag kväll. Men det är heller inga vanliga teaterbesök: ingen pedagogisk översyn, ingen introduktion och inga organiserade samtal. Ungarna cyklar från den ena scenen till den andra och skriver ner sina betyg på en lapp.

Att biennalen använder sig av en barnjury väcker en del starka reaktioner. Och det ställer också den fråga på sin spets som moderatorn Karin Helander väcker under ett seminarium: hur ska vi som vuxna förhålla oss till att barnen älskar någonting som vi själva upplever som uselt? Men å andra sidan, tänker jag; vem har tolkningsföreträdet av vad som är kvalitet? Att bedöma teater är egentligen en omöjlig uppgift. Och när det dessutom handlar om att jämföra olika genrer blir det ännu svårare.

Efter En hyllning till alla nyfikna är det sex tjejer som dröjer sig kvar längst – Eva, Emma, Pia, Amanda, Fredrika och Ebba. När jag frågar om jag kan prata med dem en stund blir de alldeles till sig. De har träffat mig flera gånger under de här dagarna, men nu blir det äntligen en riktig intervju! Och de kastar sig genast över sin uppgift.

- Elefantguden förtjänar att vinna, säger Pia. De hade jobbat jättemycket med allting, och den var rolig men läskig också.

Sedan hinner hon inte längre förrän alla börjar prata i munnen på varandra. Emma om de snabba scenbytena, Ebba om när elefanten dansade och slängde blommor omkring sig, och Amanda om tjejen som hela tiden spelade trummor.

När jag frågar vad bra teater ska innehålla, är de överens om att den ska innehålla en bra berättelse. Men Snopp & snippa då, frågar jag, den hade ju ingen berättelse? Och den var ju en av era favoriter?

- Ja det är klart, svarar de unisont. Men den var ju rolig!

För den som inte litar till barnens omdömesförmåga är väl de där svepande adjektiven något att oro sig över. Roligt, tråkigt, hemskt. Och visst, de preciserar inte riktigt vad de menar, samtidigt som de gärna pratar om detaljer som rekvisita och musik. Jag tänker på en av killarna i klassen, Wilhelm, som gillade de finurliga glasskivorna som 4:e Teatern använde sig av i Pojken med de gröna fingrarna. Det var lite konstigt, sa han till mig, men det var också bra: för det ska inte vara alldeles vanligt när man går på teater.

Barnen vill alltså bli överraskade. Men det viktigaste för dem är kanske att det finns en publikkontakt. De säger inte så mycket om det men det märks tydligt när jag iakttar dem under föreställningarna.

Det kan se ut som i Snopp & snippa. Före den föreställningen frågade jag Wilhelm och hans kompisar vad de skulle se. De blev generade och ville inte riktigt ta titeln i sin mun. Sedan började pjäsen med vad regissören Lars Melin kallar "en vag entré": när skådespelarna kommer in på scenen i kroppstrumpor och tafatt tittar på publiken utan att riktigt få någonting ur munnen. Ungarna skrattar hysteriskt och någon form av komisk spänning uppstår eftersom barnen tycks ta för givet att de ord skådespelarna inte vill säga är – snopp och snippa.

Barnen uttrycker en oerhörd glädje när de blir sedda och kommunicerade med, och en motsvarande irritation när de känner sig utestängda. Jag fattade ingenting, är ett uttryck som återkommer. Men efter ett par dagar med den här barnjurygruppen tänker jag att de förstår mycket mer än de själva vet om. Och det är lite beklämmande att de så snabbt själva tar på sig skulden när de ingenting begriper.

Den föreställning som utsätts för mest förödande kritik är Dramatens uppsättning En framrusande natt: en föreställning med svag yttre dramatik som i stort sett helt och hållet lutar sig mot ett mycket speciellt, poetiskt språk. En av dem som inte säger sig fatta någonting är Ebba. Men när vi nu pratar om den slås jag av att hon kan citera långa passager utantill: ja hon verkar minnas mycket mer än vad jag själv gör. Alla tjejerna gapskrattar när Ebba härmar skådespelaren Ellen Mattson, när hon vid pjäsens slut säger "jag vinkar" – samtidigt som hon vinkar till publiken. De tycker det är löjligt. Och varför skulle de inte få tycka det?

Sedan frågar jag dem vilka teaterögonblick de kommer att minnas bäst från de här dagarna. Och då upplever jag en av mina roligaste stunder under biennalen, när jag får mer eller mindre hela pjäser uppspelade för mig. Den bredkäftade grodan i Snopp & snippa. Mårten Anderssons dans i En hyllning till alla nyfikna. Gitarrsolot i Elefantguden. Teater som lust och liv.